

Inneholder forretningshemmeligheter

M E L D I N G
T I L
K O N K U R R A N S E T I L S Y N E T

FORETAKSSAMMENSLUTNING

Å ENERGI VANNKRAFT AS

ERVERV AV

TRÆLANDSFOS HOLDING AS

OG

ORKLA ENERGI AS

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	MELDER.....	4
2.	ØVRIGE INVOLVERTE FORETAK - MÅSELSKAPENE	4
3.	FORETAKSSAMMENSLUTNINGENS ART	5
4.	FORETAKENES STRUKTUR OG VIRKSOMHETSOMRÅDER.....	7
4.1	Å Energi Vannkraft AS.....	7
4.2	Å Energi AS	7
4.2.1	Beskrivelse av Å Energi-konsernet.....	7
4.2.2	Kraftproduksjon.....	9
4.3	Orkla Energi AS.....	9
4.4	Trøelandsfos Holding AS.....	10
5.	OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT FOR 2023.....	11
5.1	Kjøper	11
5.2	Målselskapene.....	11
6.	MARKEDER SOM BERØRES AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN.....	11
6.1	Overordnet.....	11
6.2	Markedet for produksjon og engrossalg av kraft	12
6.2.1	Innledning	12
6.2.2	Day ahead-markedet	12
6.2.3	Intradagmarkedet.....	13
6.2.4	Balansekraft.....	13
6.2.5	Bilaterale kraftavtaler.....	14
6.2.6	Det relevante produktmarkedet	15
6.2.7	Geografisk avgrensning av markedet.....	15
6.2.7.1	Det nordiske kraftmarkedet	15
6.2.7.2	Eventuell avgrensninger til prisområder innenfor Norge	16
6.2.8	Etableringsmuligheter.....	17
6.3	Et marked avgrenset til Norden eller Norge	17
6.4	Et hypotetisk marked avgrenset til Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5).....	18
6.4.1	Innledning	18
6.4.2	Faktisk produksjon.....	18
6.4.3	Normalårsproduksjon og installert effekt	18
6.4.4	HHI-tall.....	19
6.4.5	Ingen begrensning av effektiv konkurranse.....	20
6.5	Et hypotetisk marked avgrenset til NO2	20
6.5.1	Innledning	20
6.5.2	Faktisk produksjon.....	20
6.5.3	Normalårsproduksjon og installert effekt	20
6.5.4	HHI-tall.....	21
6.5.5	Ingen begrensning av effektiv konkurranse.....	22

6.6	Statkraft	22
7.	VIKTIGSTE KONKURRENTER, KUNDER OG LEVERANDØRER INNENFOR PRODUKSJON OG ENGROSSALG AV ELEKTRISK KRAFT	23
7.1	Viktigste konkurrenter	23
7.2	Viktigste kunder	23
7.2.1	Å Energi AS	23
7.2.2	Målselskapene	23
7.3	Viktigste leverandører	24
7.3.1	Å Energi AS	24
7.3.2	Målselskapene	24
8.	ANDRE MARKEDER	25
8.1	Nettvirksomhet – regulert naturlig monopol uten horisontale overlapp	25
8.2	Operatørtjenester	26
8.3	Vertikale relasjoner	26
9.	EFFEKTIVITETSGEVINSTER	26
10.	ÅRSBERETNINGER OG ÅRSREGNSKAP	26
11.	ANDRE OPPLYSNINGER	27
12.	OFFENTLIGHET	27
13.	VEDLEGG	27
14.	UNDERSKRIFT	27

1. MELDERMelder:

Selskap: Å Energi Vannkraft AS
Adresse: Kjøita 18, Kristiansand
Org.nr. 882 973 972

Representant:

Selskap: Advokatfirmaet Haavind AS
Representant: Advokat Gaute Bergstrøm
E-post: g.bergstrom@haavind.no
Adresse: Postboks 359 Sentrum, 0101 OSLO
Telefon: 22 43 30 00
Mobiltelefon: 90176131

2. ØVRIGE INVOLVERTE FORETAK - MÅLSSELSKAPENE

Selskap: Trælandsfos Holding AS
Adresse: Drammensveien 149A, 0277 OSLO
Org.nr. 914 770 297

Selskap: Trælandsfos AS
Adresse: Trælandsveien 129, 4480 KVINESDAL
Org.nr. 916 910 363

Selskap: Orkla Energi AS
Adresse: Drammensveien 149A, 0277 OSLO
Org.nr. 986 530 797

Selskap: Orkla Energi Sauda AS
Adresse: Drammensveien 149A, 0277 OSLO
Org.nr. 986 530 703

Selskap: Aktieselskabet Saudefaldene
Adresse: Vangnes 19, 4200 SAUDA
Org.nr. 915 729 290

Representant:

Selskap: Advokatfirmaet Wiersholm AS
Representant: Advokat Elisabeth Lian Haugsdal
E-post: elha@wiersholm.no
Adresse: Dokkveien 1, 0250 OSLO
Telefon: 21021123
Mobiltelefon: 93007101

3. FORETAKSSAMMENSLUTNINGENS ART

Å Energi Vannkraft AS kjøper 100 % av aksjene i Trælandsfos Holding AS og 100 % av aksjene i Orkla Energi AS, som før Transaksjonen begge er eid av Orkla ASA. Å Energi erverver derved kontroll over Trælandsfos Holding AS og Orkla Energi AS, jf. konkurranseloven § 17 første ledd bokstav b.

Orkla Energi AS eier 100 % av Orkla Energi Sauda AS som igjen eier 85 % av Aktieselskabet Saudefaldene. Sunnhordland Kraftlag AS eier de resterende 15 % av aksjene i Aktieselskabet Saudefaldene.

Aktieselskabet Saudefaldene driver kraftverkene Sønnå Høy, Sønnå Lav, Storlivatn, Dalvatn, Svartkulp, Kleiva og Storli. Aktieselskabet Saudefaldenes kontroll over disse sju kraftverkene er regulert av en leieavtale med Statkraft av 19. september 2000. Aktieselskabet Saudefaldene er for en vesentlig del av produksjonen leier av kraftanleggene, og er eier av Sønnå Høy, samt de tre små kraftverkene Svartkulp, Kleiva og Storli. Leieavtalen med Statkraft opphører 31. desember 2030. Ved leieavtalens utløp vil samtlige av de sju kraftverkene, også kraftverkene eid av Aktieselskabet Saudefaldene, overføres til Statkraft. Dermed vil dagens virksomhet i Aktieselskabet Saudefaldene opphøre ved leieavtalens opphør.

Saudefaldene fikk konsesjon til utbygging av Saudavassdraget i 1914. I 1966 inngikk Saudefaldene og den norske stat avtale om førtidig hjemfall og umiddelbar tilbakeleie av Saudefaldenes kraftverk og tilhørende fallrettigheter frem til utløpet av 2009. Under 1966-avtalen bygget Saudefaldene Storlivatn kraftverk i 1967, som selskapet eide selv og som vederlagsfritt skulle tilfalle staten ved utløpet av avtalen. Avtalen sikret kraftkrevende industri i Sauda konkurransedyktig kraftforsyning, en forsyning Stortinget ved utløpet av 1990-tallet ønsket å sikre også etter 2009. I juni 1999 vedtok derfor Stortinget å tilby Saudefaldene ny leieavtale for kraftanleggene frem til 31. desember 2030. Leieavtalen ble inngått med Statkraft SF (nå overdratt til Statkraft Energi AS) 19. september 2000, og den trådte i kraft 1. januar 2001. Under Leieavtalen fikk Saudefaldene også førsterett til å foreta nyutbygginger i det leide vassdraget og Saudafjellene. I medhold av slik avtale og konsesjon meddelt 1. august 2003 gjennomførte Saudefaldene videre utbygging i Saudafjellene (Saudaprojektet). Leieavtalen utløper 31. desember 2030 og alle kraftverkene i Saudefaldene, også nyutbyggingen, med tilhørende eiendommer, anlegg, rettigheter og utstyr overføres på dette tidspunkt til Statkraft Energi AS på avtalte vilkår.¹

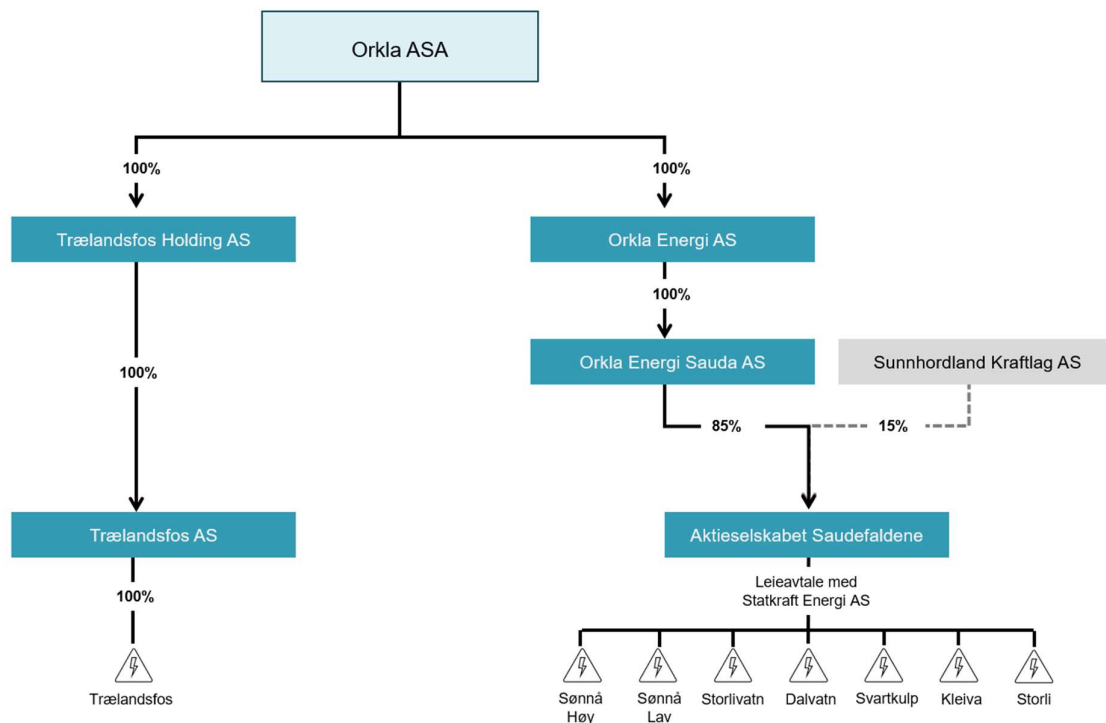
For en nærmere beskrivelse se også

Vedlegg 1: Energiminister Terje Aaslands svar til Stortinget av 26. juni 2024²

Trøandsfos Holding AS eier 100 % av Trøandsfos AS, som eier kraftstasjonen Trøandsfos.

En oversikt over eierforholdene mellom selger og målselskapene, og kraftverkene som er berørt av Transaksjonen, følger av figuren nedenfor.

Figur 1.

¹ Avtalen er omhandlet i HR-2017-1231-A.

² <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=95499>

Gjennomføringen av Transaksjonen er planlagt til innen slutten av tredje kvartal 2025, forutsatt at nødvendig godkjenning fra Konkurransetilsynet og konsesjon fra Energidepartementet er mottatt.

Vedlegg 2: Aksjekjøpsavtale (unntatt offentlighet)

4. FORETAKENES STRUKTUR OG VIRKSOMHETSOMRÅDER

4.1 Å Energi Vannkraft AS

Å Energi Vannkraft AS ("Å Energi Vannkraft") er et heleid datterselskap av Å Energi AS ("Å Energi") (org.nr. 981 952 324).

Å Energi Vannkraft har virksomhet innenfor utvikling, drift, vedlikehold og rehabilitering av vannkraftanlegg. Selskapet disponerer kraft fra 73 hel- og deleide kraftverk i Agder, Buskerud, Telemark og Rogaland. Kraftverkene ligger i prisområde NO1, NO2 og NO5.

En oversikt over vannkraftverkene er tilgjengelig her: <https://www.aenergi.no/no/vare-kraftverk>.

Driftsinntektene til Å Energi Vannkraft kommer fra salg av egen produksjon i spotmarkedet, kraftkontrakter med industri og konserninterne selskaper, salg av konsesjonskraft og finansiell handel.

Ytterligere informasjon om Å Energi Vannkraft er tilgjengelig her: <https://www.aenergi.no/no/fornybar-energi/vannkraft>.

4.2 Å Energi AS

4.2.1 Beskrivelse av Å Energi-konsernet

Å Energi er morselskap i Å Energi-konsernet.³ Gjennom ulike hel- og deleide selskaper driver konsernet virksomhet i alle ledd i verdikjeden for elektrisk kraft, dvs. produksjon, distribusjon og salg av kraft.

Vedlegg 3: Konsernstruktur Å Energi (sist oppdatert oktober 2024)

Å Energi er eid av Statkraft og kommuner i Agder, Akershus, Buskerud og Innlandet.⁴ Konsernet hadde 2025 ansatte ved utgangen av 2024.

En oversikt over selskapene som inngikk i Å Energi-konsernet per 31.12.2023 (datterselskapene) fremgår av årsrapporten for 2023 på side 118-119. Å Energis tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomhet er opplistet i note 14 i årsrapporten for 2023 på side 91-92.

Datterselskapene er organisert i fire segmenter som gjenspeiler konsernets kjernevirksomhet og verdikjede. Øvrig virksomhet i konsernet består av morselskapet Å Energi, som utøver ledelse, flere konsernfunksjoner og finansiering.

I) Vannkraft

³ Å Energi ble etablert ved en fusjon av Agder Energi AS og Glitre Energi AS i november 2022.

⁴ En fullstendig aksjonæroversikt er inntatt på side 96 i årsrapporten for 2023 som er tilgjengelig her: <https://www.aenergi.no/no/om-oss/finansiell-info>.

Vannkraft har ansvar for utvikling, drift, vedlikehold og rehabilitering av konsernets vannkraftanlegg. Virksomheten drives gjennom det heleide datterselskapet Å Energi Vannkraft, som nærmere beskrevet i punkt 4.1 over.

I 2023 hadde Vannkraft driftsinntekter på til sammen 8 518 MNOK og et driftsresultat på 5 594 MNOK.

II) Marked

Marked er ansvarlig for konsernets salg av strøm til bedrifter, offentlige aktører og andre virksomheter gjennom Å Entelios (Entelios AS i Norge). Entelios Norden har kunder i Norge, Sverige, Finland og Danmark.

I 2023 hadde Entelios Norden driftsinntekter på til sammen 16 356 MNOK og et driftsresultat på 1 589 MNOK.

Å Energi Fornybar Forvaltning AS forvalter forretningsområdet Vannkrafts fysiske og finansielle kraftportefølje, herunder fysisk energidisponering og finansiell styring av markedsrisiko, for Å Energi Vannkrafts regning og risiko. Dette inkluderer konsernets forvaltning og trading av energiprodukter i Norden og Europa.

III) Nett

Forretningsområdet Nett omfatter blant annet Glitre Nett AS, samt 51 prosent av aksjene i Asker Nett AS. Glitre Nett har ansvar for utbygging, drift og vedlikehold av konsernets 30 000 kilometer med regional- og distribusjonsnett i Agder, Buskerud og på Hadeland. Nettet distribuerer strøm til mer enn 320 000 nettkunder.

I 2023 hadde Nett driftsinntekter på til sammen 2 908 MNOK og et driftsresultat på 652 MNOK.

Nylig ervervet Å Energi også 51 % av aksjene i Fredrikstad Energi AS ("FE").⁵ FE har ingen egen markedsrettet virksomhet, men driver nettvirksomhet gjennom det heleide datterselskapet Norgesnett AS ("Norgesnett"). I tillegg eier FE 60 % av aksjene i det felleseide selskapet Nettpartner AS ("Nettpartner").

Norgesnett har omsetningskonsesjon fra RME og eier og drifter distribusjonsnett i kommunene Askøy, Hvaler, Nesodden, Enebakk, Ski, Røyken i Asker kommune og Fredrikstad ekskl. Onsøy. Norgesnett har om lag 102 500 kunder, og selskapet har 63 ansatte og hovedkontor i Fredrikstad. I tillegg har Norgesnett et lite regionalnett i Askøy kommune og regionalnettskomponenter i kommunene Fredrikstad og Hvaler.

I 2023 hadde Norgesnett driftsinntekter på til sammen 649 MNOK og et driftsresultat på 157 MNOK.

Nettpartner tilbyr ulike entreprenørtjenester over hele landet. Selskapet har ca. 400 ansatte som bygger og drifter elektrisk infrastruktur for kraftforsyning, jernbane og samferdsel.

I 2023 hadde Nettpartner driftsinntekter på til sammen 1 125 MNOK og et driftsresultat på minus 97 MNOK.

IV) Kunde- og energiløsninger

Kunde- og energiløsninger er ansvarlig for det vesentlige av konsernets øvrige forretningsvirksomhet, herunder videreutvikling av porteføljen av hel- og deleide selskaper innen strømsalg til privatmarkedet,

⁵ Se melding til Konkurransetilsynet av 1. november 2024.

konsernets venturevirksomhet, forretningsutvikling og nysatsninger, herunder satsninger innenfor havvind, sol, batteri og hydrogen, samt innenfor digitale løsninger og fleksibilitet.

Forretningsområdet består overordnet av følgende virksomhet:

- Å Strøm AS ("**Å Strøm**") og Vibb AS ("**Vibb**") er Å Energis strømlleverandører i privatmarkedet. Å Strøm har ca. 211 000 privatkunder over hele Norge og Vibb ca. 127 000.
- Å Energi Varme AS og Bio Energy AS utvikler, bygger og leverer fjernvarme/kjøling til bolig- og næringsbygg med hovedvirksomhet i Kristiansand, Arendal og Grimstad. Videre eier Å Energi 50 % av Drammen Fjernvarme AS, som produserer og leverer fjernvarme til bedrifts- og privatmarkedet i Drammen.
- Ergon Nordic AS er eierselskap innenfor bioenergi for selskapene Norsk Energigjenvinning AS, Norbio AB, Norsk Biobrensel og Miljøenergi AS (48 %).
- Å Energi Invest AS investerer i energirelaterte virksomheter fra tidlig til moden fase, og forvalter Å Energis ventureportefølje. En oversikt over porteføljen er tilgjengelig her: <https://www.aenergi.no/no/portefolje>.

Ytterligere informasjon om konsernets virksomhet finnes på Å Energis hjemmeside, tilgjengelig her: <https://www.aenergi.no/no>.

4.2.2 Kraftproduksjon

Kjernevirksomheten i Å Energi er produksjon og salg av kraft i engrosmarkedet. I Vedlegg 4 og 5 gis det en oversikt over kraftverkene med informasjon om produksjon og installert effekt for det enkelte kraftverk hvor Å Energi henholdsvis er direkte og indirekte eier.

Vedlegg 4: Oversikt over Å Energis direkte eide kraftverk

Vedlegg 5: Oversikt over Å Energis indirekte eierskap i kraftverk

4.3 Orkla Energi AS

Orkla Energi AS eier 100 % av Orkla Energi Sauda AS, som igjen eier 85 % av Aktieselskabet Saudefaldene.

De resterende 15 % av aksjene i Aktieselskabet Saudefaldene eies av Sunnhordland Kraftlag AS.

Aktieselskabet Saudefaldene leier kraftverkene Sønnå Lav, Storlivatn og Dalvatn, etter leieavtale av 19. september 2000 med Statkraft SF, og har i henhold til samme avtale bygget kraftverket Sønnå Høy og tre små kraftverk. Leieavtalen er senere overført fra Statkraft SF til Statkraft Energi AS.

Leieavtalen med Statkraft løper ut 31. desember 2030, og etter denne datoen vil Statkraft overta alle kraftverkene som i dag drives av Aktieselskabet Saudefaldene, inkludert kraftverkene Sønnå Høy og de tre små kraftverkene Svartkulp, Kleiva og Storli som eies av Aktieselskabet Saudefaldene.

I tabellen nedenfor gis en oversikt over alle kraftanleggene i Saudefaldene med produksjon og installert effekt.

Aktieselskabet Saudefaldene				
Kraftverk	Prisområde	Produksjon (GWh)	Installert effekt (MW)	Operatør
Sønnå Høy	NO2	1010	212	Saudefaldene
Sønnå Lav	NO2	330	62	Saudefaldene
Storlivatn	NO2	286	48	Saudefaldene
Dalvatn	NO2	203	35	Saudefaldene
Svartkulp	NO2	17	3,8	Saudefaldene
Kleiva	NO2	11	3,8	Saudefaldene
Storli	NO2	3	0,6	Saudefaldene
Sum		1860	365,2	

Totalproduksjon i Saudefaldene er ca. 1860 GWh. Saudefaldene avstår ca. 135 GWh konsesjonskraft til kommuner hvert år.

Aktieselskabet Saudefaldene har eierskap til nett som transporterer produksjon fra kraftverkene og ut til sentralnettet. I tillegg er det noen kunder i nettet, blant annet industrikundene

Aktieselskabet Saudefaldene har en avtale om å levere operatørtjenester til

Det er 3 fast ansatte i Orkla Energi AS og 36 fast ansatte i Aktieselskabet Saudefaldene.

Ytterligere informasjon finnes på <https://www.orkla.no/hydro-power/> og <https://saudefaldene.no/>.

4.4 Trælandsfos Holding AS

Trælandsfos Holding AS eier 100 % av Trælandsfos AS. Trælandsfos AS eier 100 % av kraftstasjonen Trælandsfos lokalisert i Kvinesdal. Eneste virksomhet i Trælandsfos AS er produksjon og omsetning av kraft. Det er en fast ansatt i Trælandsfos AS.

Normalårsproduksjonen ved Trælandsfos kraftstasjon er 28,2 GWh.⁶

Kraftverk	Prisområde	Produksjon (GWh)	Installert effekt (MW)	Operatør
Trælandsfos	NO2	28,2	9,2	Trælandsfos

I tillegg får Trælandsfos levert 35 GWh årlig i erstatningskraft fra Sira-Kvina Kraftselskap DA.^{7 8}

5. OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT FOR 2023

5.1 Kjøper

	Foretak	Omsetning	Driftsresultat
Totalt	Å Energi AS (inkl. datterselskaper)	NOK 36 654 194 000	NOK 12 602 192 000
I Norge	Å Energi AS (inkl. datterselskaper)	NOK 29 776 316 395	NOK 11 723 064 367

5.2 Målselskapene

Foretak	Omsetning	Driftsresultat
Orkla Energi AS (inkl. datterselskaper) ⁹	NOK 1 074 000 000	NOK 488 000 000
Trælandsfos Holding (inkl. datterselskap)	NOK 67 000 000	NOK 58 000 000

6. MARKEDER SOM BERØRES AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

6.1 Overordnet

Å Energi og målselskapene har produksjon og engrossalg av elektrisk kraft som sin hovedvirksomhet. Å Energi har også virksomhet innenfor salg av strøm til forbruker, men der er det ikke overlapp med målselskapene som ikke har slik virksomhet.

Å Energis kontroll over kraftproduksjonen i Saudefaldene vil tidsmessig være av en klart avgrenset og begrenset karakter. Saudefaldene driver i dag etter en avtale med Statkraft produksjon av kraft ved sju kraftverk. Etter avtalen skal Statkraft overta kraftproduksjonen i Saudefaldene 31. desember 2030. Det er altså kun i perioden frem til 31. desember 2030 at Å Energi vil drive kraftproduksjonen i Saudefaldene. Dette er slik sett en atypisk transaksjon hvor målvirksomheten har en klart definert og ugjenkallelig avslutning ca. fem år frem i tid fra det planlagte gjennomføringstidspunktet, som er tredje kvartal 2025.

⁶ <https://www.nve.no/energi/energisystem/vannkraft/vannkraftdatabase/vannkraftverk/?id=450>

⁷ Å Energi har en minoritets-eierpost på 12,2 % i Sira-Kvina Kraftselskap DA.

⁸ Erstatningskraften er en kompensasjon fastsatt i et rettslig skjønn etter utbygging foretatt av Sira-Kvina Kraftselskap DA, jf. Høyesteretts avgjørelse i Rt-1973-268.

⁹ Inkluderer 100% av Aktieselskabet Saudefaldene.

Det er ikke grunn til å anta at Transaksjonen vil hindre effektiv konkurranse, uavhengig av markedsavgrensingen.

6.2 Markedet for produksjon og engrossalg av kraft

6.2.1 Innledning

Kraftmarkedet kan overordnet deles inn i engrosmarkedet og sluttbrukermarkedet. I engrosmarkedet kjøpes og selges store kraftvolum. Aktører i engrosmarkedet er kraftprodusenter, meglere, kraftleverandører og store industrikunder. Kraftleverandører kjøper kraft for videre leveranse til ulike sluttbrukere av strøm, slik som forbrukere/husholdninger, små og mellomstore virksomheter, og industrikunder.

Å Energi, Aktieselskabet Saudefaldene og Trøandsfos har overlappende virksomhet innen produksjon og engrossalg av elektrisk kraft. I engrosmarkedet skjer prisdannelsen for hver enkelt time i det påfølgende døgnet, basert på mange aktørers tilbud og etterspørsel.

Engrosmarkedet for elektrisitet består av flere markedssegmenter som etterfølger hverandre på veien fram mot driftsøyeblikket (driftstimen). Majoriteten av det fysiske volumet i Norden omsettes i døgnmarkedet, ofte omtalt som spotmarkedet. Det etterfølgende intradagmarkedet gir aktørene mulighet til å justere porteføljen sin og handle seg i balanse. Under selve driftstimen tilrettelegger Statnett for handel i balansemarkedene (også referert til som markedet for reservekraft). Slik kan aktørene få merverdi for å tilby sin fleksibilitet, samtidig som Statnett effektivt sikrer balanse i kraftsystemet ved hjelp av markedsklarering i sanntid.

Både Å Energi, Saudefaldene og Trøandsfos har kraftproduksjon i prisområdet NO2. Å Energi har i tillegg kraftproduksjon i prisområdet NO1 og NO5.

Dersom det avgrenses et nasjonalt marked for kraft har partene samlet ca. 8 % markedsandel, hvorav Å Energi ca. 7 % og Målselskapene ca. 1 % markedsandel.¹⁰ I det nordiske kraftmarkedet vil partenes markedsandel være betydelig lavere enn dette. I et marked avgrenset til Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5), har partene samlet ca. 12 % markedsandel, hvorav Å Energi ca. 10 % og Målselskapene ca. 2 %.

I den snevrest tenkelige avgrensningen av markedet, hvor et enkelt prisområde anses som et eget relevant marked, har partene samlet ca. 19,4 % markedsandel i NO2, hvorav Å Energi 15,7 % og Målselskapene 3,7%.¹¹

6.2.2 Day ahead-markedet

Kraften selges i all hovedsak i spotmarkedet for elektrisk kraft. Det nordiske Elspot-markedet driftes av Nord Pool. Dette er et "day ahead"-marked der tilbud og etterspørsel meldes inn dagen før handel. Tilbud og etterspørsel anmeldes time for time for det påfølgende døgnet i de ulike prisområdene markedet er delt inn i. Tilbud og etterspørsel matches gjennom Nord Pools algoritmer, tatt hensyn til tilgjengelig overføringskapasitet mellom prisområdene.

Det norske strømmarkedet er for tiden delt inn i fem elspot-områder (prisområder), som er fastsatt av Statnett som systemansvarlig (TSO) for Norge:

¹⁰ Basert på normalårsproduksjon. Normalårsproduksjonen i Norge utgjøre ca. 158 TWh, se NVE nettside: <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/> ,

¹¹ Dette inkluderer 100% av produksjonen i Saudefaldene, hvor Orkla Energi har en eierandel på 85 % som Å Energi erverver som følge av Transaksjonen.

NO1: Omfatter den østlige del av Østlandet fra Viken og nordover (bortsett fra den del av Innlandet som ligger vest og nord for Vågåmo).

NO2: Omfatter den sørlige del av Viken, mesteparten av Vestfold og Telemark, Agder, Rogaland og den sørlige del av Vestland.

NO3: Omfatter den nordre og den vestlige del av Vestland, den delen av Innlandet som ligger vest og nord for Vågåmo, Møre og Romsdal og Trøndelag til Tunnsjødal.

NO4: Omfatter resten av Nord-Trøndelag og Nord-Norge.

NO5: Omfatter den midtre del av Vestland opp til Sognefjorden og Indre Sogn, og den vestlige del av Viken og Innlandet.

6.2.3 Intradagmarkedet

Nord Pool operer også et intradagmarked. Dette er et marked for omsetning av kraft etter at day ahead-markedet lukkes kl. 12.00 (dagen før levering). Omsetning finner sted frem til en time før levering.

Handel i intradagmarkedet skjer normalt for å dekke inn ubalanser mellom innmeldt tilbud og forbruk, og faktisk tilbud og forbruk. Avvik kan for eksempel skje ved avvik fra prognoser for vindstyrke, vannføring, endring i forbruk på grunn av temperatur og/eller feilsituasjoner. Intradagmarkedet benytter også ledig overføringskapasitet mellom prisområdene. Ved ledig kapasitet i alle overføringspunkter kan en kjøper med behov for ekstra kraft i intradagmarkedet derfor i prinsippet kjøpe kraft fra en tilbyder i Tyskland for levering i Norge.

Intradagmarkedet utgjør en svært liten del av det samlede kraftmarkedet. Å Energi anslår at det ble omsatt ca. [REDACTED] GWh i intradagmarkedet i 2024 i NO2. Normalårsproduksjonen i NO2 er ca. 52 TWh, sett opp mot dette utgjorde intradagmarkedet ca. [REDACTED]%. Av total omsetning i intradagmarkedet i NO2 på ca. [REDACTED] GWh omsatte Å Energi ca. [REDACTED] GWh, altså ca. [REDACTED]% av det samlede intradagmarkedet i NO2.

6.2.4 Balansekraft

Kraftsystemet må til enhver tid være i balanse for å sikre at frekvensen er 50Hz. For å korrigere for kortsiktige løpende ubalanser i markedet og for å ivareta den løpende driften av kraftsystemet er det også kjøp og salg av reservekraft/balansekraft, administrert av systemoperatøren Statnett. Dette består av kortsiktige opp- og nedreguleringer av produksjon og/eller forbruk for den kontinuerlige balanseringen av kraftmarkedet. Statnett setter av en del av overføringskapasiteten mellom prisområdene for regulering av kraftbalansen, slik at reguleringsbehov i et prisområde kan dekkes med opp- eller nedregulering i et annet prisområde, selv om overføringskapasitet for handel er fullt utnyttet.

Reservekraft handles i fire segmenter, etter hvor rask respons som er nødvendig. Raske frekvensreserver (FFR) reagerer først for å bremse frekvensendringen. Primærreserve (FCR) trer deretter inn for å stanse frekvensendringen og stabilisere frekvensen. Sekundærreserve (aFRR) brukes for å få frekvensen tilbake til normalbåndet og er automatisk regulering med en frist på fem / to minutter fra signal sendes fra systemoperatør. Sekundærreserve i Norden utgjør ca. 400 MW, hvorav ca. 150 MW i Norge. Tertiærreserver (mFRR) brukes sist for å opprettholde balansen inntil en ny balanse mellom produksjon og forbruk nås.¹²

¹² <https://www.statnett.no/for-aktorer-i-kraftbransjen/systemansvaret/kraftmarkedet/reservemarkeder/introduksjon-til-reserver/>

Det er som regel operatøren av kraftverk som deltar som tilbyder av reservekraft på vegne av eierne (balanseansvarlig). Både Å Energi og Aktieselskabet Saudefaldene er balanseansvarlige. Trøelandsfos er ikke balanseansvarlig, men har Fortum som balanseansvarlig markedsoperatør for kraftverket.

Inntektene fra reservekraft utgjør en liten del av inntektene fra et kraftverk. For Å Energi utgjorde inntekter fra balansekraft i NO2 ■■■ MNOK i 2024. Sett opp mot Å Energis totalomsetning av kraft i NO2 på ■■■ MNOK, utgjør dette ■■■% av totalomsetning av kraft. Å Energi anslår at balansemarkedet for NO2 utgjorde ■■■ GWh i 2023. Av dette omsatte Å Energi ca. ■■■ GWh tilsvarende ca. ■■■%. I tillegg omsatte Å Energi ca. ■■■ GWh i aktiveringsmarkedet i NO2. Å Energi kjenner ikke til hva det totalt ble omsatt i aktiveringsmarkedet i NO2.

For Aktieselskabet Saudefaldene utgjorde inntekter fra balansekraft i 2024 ■■■ MNOK, sett opp mot Aktieselskabet Saudefaldenes totalomsetning av kraft på ■■■ MNOK, utgjorde dette ca. ■■■%.

I balansemarkedet (reservekraft) opptrer Statnett som eneste kunde overfor mange ulike tilbydere (dvs. som monopsonist). Tilbydere i balansemarkedet kan være både kraftprodusenter og kjøpere/forbrukere av kraft (slik som store industrivirksomheter).

6.2.5 Bilaterale kraftavtaler

Kraften kan også selges gjennom bilaterale avtaler med store kraftkjøpere, som normalt er industrielle storforbrukere eller aktører som selger kraft til sluttbrukere. Kjøperne kan også være små og store bedrifter i næringslivet eller offentlige virksomheter.

Å Energi har følgende større fysiske bilaterale avtaler:

Kunde	Årlig kraftleveranse (GWh)	Prisområde

Aktieselskabet Saudefaldene har, som beskrevet ovenfor,
.

6.2.6 Det relevante produktmarkedet

EU-kommisjonen har i tidligere praksis lagt til grunn et samlet marked for produksjon av kraft, fremfor å definere separate markeder basert på kilden til kraften som leveres (vannkraft, vindkraft, solkraft eller annet).¹³ Kommisjonen har videre lagt til grunn at produksjon og salg av elektrisk kraft i engrosmarkedet regnes som ett og samme produktmarked.¹⁴

Kommisjonens praksis varierer med hensyn til om markedet for produksjon og engrossalg av kraft segmenteres i ulike delmarkeder basert på underliggende kontraktstyper.¹⁵ For denne meldingens formål legger partene til grunn at salg av kraft over spot markedet (day ahead-markedet), intradagmarkedet, gjennom bilaterale avtaler og reservekraft mv. kan anses å inngå i det samme produktmarkedet.

At bilaterale avtaler mellom kraftprodusentene og større kjøpere (slik som enkelte industrivirksomheter) inngår i det relevante produktmarkedet, beror på at det både for leverandør og kunde er et alternativ henholdsvis å selge og kjøpe kraft på spotmarkedet (og eventuelt sikre posisjoner i det finansielle fremtidsmarkedet i den grad det er ønskelig).

Intradagmarkedet inngår i det samme produktmarkedet fordi det hovedsakelig fungerer som en justeringsmekanisme for handler foretatt i det ordinære spotmarkedet (day ahead-markedet), og det kan være de samme aktørene som deltar i markedet (likevel slik at en kjøper som har kjøpt for mye i day ahead-markedet opptre som selger og motsatt).

Det samme gjelder balansemarkedet (reservekraft), der Statnett opptrer som eneste kunde overfor mange ulike tilbydere (dvs. som monopsonist). Som nevnt kan tilbydere i balansemarkedet være både kraftprodusenter og kjøpere/forbrukere av kraft (slik som store industrivirksomheter).

Partene legger i det følgende derfor til grunn at det er ett samlet engrosmarked for elektrisk kraft. Den eksakte avgrensningen kan uansett stå åpen, siden Transaksjonen ikke vil hindre effektiv konkurranse i noe alternativt marked.

6.2.7 Geografisk avgrensning av markedet

6.2.7.1 Det nordiske kraftmarkedet

Norge er en del av et felles nordisk kraftmarked, som omfatter Sverige, Danmark og Finland, som igjen er integrert i det europeiske kraftmarkedet.¹⁶ Strømprisen vil ikke alltid være lik mellom de ulike

¹³ Se blant annet COMP/M.5224 EDF / British Energy, av 22. desember 2008, avsnitt 15 og COMP/M.4517 Iberdrola / Scottish Power avsnitt 11.

¹⁴ COMP/M.7927 - EPH / ENEL / SE avsnitt 10.

¹⁵ COMP/M.5224 EDF / British Energy, av 22. desember 2008, avsnitt 16-18. COMP/M.5978 GDF SUEZ / INTERNATIONAL POWER, av 26. januar 2011, avsnitt 47. flg. COMP/M.5979 KGHM/TAURON WYTWARZANIEV, av 23. juli 2012, avsnitt 11.

¹⁶ Norge, Sverige og Danmark har flere prisområder, mens Finland utgjør ett prisområde.

prisområdene. Hvorvidt prisen er lik i to eller flere prisområder vil overordnet sett avhenge av produksjonen og forbruket i prisområdet, og om det er ledig overføringskapasitet til de tilgrensende prisområdene. Ved lavt utvekslingsbehov mellom prisområder vil overføringskapasiteten mellom prisområdene som utgangspunkt være tilstrekkelig til at strømmen kan flyte fritt mellom disse områdene, mens ved høyt utvekslingsbehov mellom prisområder kan (den begrensede) overføringskapasiteten fra tilgrensende prisområder gjøre at det ikke er mulig for strømmen å flyte fritt mellom prisområdene (såkalte flaskehals oppstår). Slike flaskehals kan bidra til at det i perioder er prisforskjeller mellom prisområdene.

Flytbasert markedskobling ble satt i drift for døgnmarkedet 30. oktober 2024.¹⁷ Flytbasert markedskobling vil kunne gi bedre utnyttelse av nettkapasiteten. Kapasitetene bestemmes mer presist og med en felles og koordinert metode for de nordiske landene. Prisforskjellene i ulike deler av Norge og Norden kan som følge av flytbasert markedskobling bli mindre sammenlignet med tidligere.

Omsetning av strøm i engrosleddet skjer i all hovedsak gjennom den nordiske kraftbørsen Nord Pools day ahead-marked.

Basert på anmeldt tilbud og etterspørsel i de enkelte prisområdene og tilgjengelig overføringskapasitet mellom prisområdene, kalkulerer Nord Pool priser for hvert enkelt prisområde. Som nevnt ovenfor vil prisen i to prisområder bli den samme dersom overføringskapasiteten mellom de aktuelle prisområdene ikke utgjør en flaskehals.

I tillegg til overføringskapasitet mellom prisområdene i de nordiske landene, er det fra de nordiske landene bygget ut betydelig overføringskapasitet fra/til Nederland, Tyskland, Storbritannia, Estland, Litauen, Polen og fra Russland.

Melder er av den oppfatning at det samlede markedet for produksjon og engrossalg av strøm som utgangspunkt er minst nordisk i utstrekning, slikt det også er lagt til grunn i tidligere meldinger.

6.2.7.2 Eventuell avgrensninger til prisområder innenfor Norge

Som beskrevet ovenfor kan det oppstå flaskehals i overføringskapasiteten mellom ulike prisområder. Da kan det bli ulike priser på hver side av flaskehalsen, i de ulike prisområdene.

Prisforskjellene mellom prisområdene for tiden skyldes store forskjeller i kraftbalanser mellom områdene og begrenset overføringskapasitet til å jevne ut forskjellene. De fleste av mellomlandsforbindelsene til våre naboland går fra Sør-Norge, og prisene er derfor her i større grad påvirket av prisnivået i de tilgrensende prisområdene (landene) som har forbindelser til NO2. Høye priser på gass, kull og CO2 har gitt høye priser i landene vi har mellomlandsforbindelser til, og bidratt til de høye prisene i Sør-Norge.

Selv om melder anser markedet som minst nordisk, gis på denne bakgrunn også informasjon for et hypotetisk snevrere geografisk marked bestående av NO1, NO2 og NO5 (Sør-Norge).

Den snevrest tenkelige geografiske avgrensningen av markedet vil være at hvert enkelt prisområde utgjør et eget relevant marked, i denne sammenheng prisområdet NO2 hvor Å Energi og Målselskapene har kraftproduksjon. Heller ikke i den snevreste markedsavgrensningen gir Transaksjonen grunn til å anta at effektiv konkurranse vil hindres.

¹⁷ <https://www.statnett.no/om-statnett/nyheter-og-pressemedlinger/nyhetsarkiv-2024/okt-nettutnyttelse-med-flytbasert-markedskobling/>

6.2.8 Etableringsmuligheter

Partene påpeker til slutt at det faktisk at det finnes potensielle konkurrenter er egnet til å redusere risikoen for adferd som kan skade konkurransen i engrosmarkedet.

Bygging av nye vannkraftverk og vindkraftverk med en størrelse av betydning, krever omfattende konsesjonsbehandling og er kapitalkrevende. Det er likevel realisert 19 TWh ny kraftproduksjon, både vann- og vindkraft, siden 2012 (da Norge gikk inn i elsertifikatmarkedet sammen med Sverige).¹⁸ Vindkraft har gått fra nesten null til at det i dag står for ca. 17 TWh av Norges kraftproduksjon.¹⁹ De siste årene har det vært stopp i igangsetting av nye landbaserte vindkraftverk, men med dagens høye kraftpriser diskuterer politikerne igjen å åpne for nye utbygginger, både av vindkraft og vannkraft. I tillegg har Regjeringen kommunisert en ambisjon om at det innen 2040 skal være tildelt områder for 30 000 MW havvindproduksjon i Norge, altså omtrent like mye som installert kapasitet av Norges totale vannkraftproduksjon i dag.²⁰

Investeringer i ny kraftproduksjon skjer både i regi av etablerte aktører og nye aktører og investorer. Foruten reinvesteringer i eksisterende vannkraft har investeringer i småkraft og vindkraft preget utviklingen de senere årene. En rekke nye norske og utenlandske aktører står bak disse investeringene, sistnevnte spesielt for større enkeltprosjekter innen vindkraft eller porteføljer av småkraftverk.

Partene legger til grunn at utbygging fortsatt vil pågå i overskuelig fremtid og at dette vil øke tilførselen av kraft til det nordiske kraftmarkedet.

For å handle kraft på Nord Pools Elspot-marked kreves en aktøravtale eller at man lar seg representere av et medlem på Nord Pool som har aktøravtale. For å kvalifisere for aktøravtale, må man også inngå avtale om balanseansvar med Statnett, eller la balanseansvaret ivaretas av en tredjepart som har avtale med Statnett. Det er adgang til å handle elkraft bilateralt utenfor Nord Pools markeds plass. Det er et krav for å levere fysisk elkraft inn på nettet at man har avtale med Statnett om balanseansvar, eller alternativt lar balanseansvaret ivaretas av en tredjepart som har avtale med Statnett.

Flere selskaper uten egen produksjonskapasitet har de senere år bygget seg opp til å ha en betydelig posisjon innen noen segmenter av engrosmarkedet for elkraft i Norden. Noen eksempler er Axpo Trading AG og Equinors datterselskap Danske Commodities AS, som begge driver trading og utvikling av kraftløsninger for industri og andre aktører, og er med det aktive blant annet innen finansielle kontrakter og i intradagmarkedet. Slik etablering er med på å fremme konkurransen og transparensten i engrosmarkedet for kraft.

6.3 Et marked avgrenset til Norden eller Norge

Sett opp mot normalårsproduksjonen i Norge som utgjør ca. 158 TWh²¹, vil partenes produksjon på om lag 12,2 TWh utgjøre en andel på ca. 8 %. Sett opp mot produksjonen i Norden er partens markedsandel svært lav. I et marked avgrenset til Norden eller Norge vil ikke Transaksjonen kunne hindre effektiv konkurranse.

¹⁸ <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/>

¹⁹ <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/>

²⁰ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/kraftfull-satsing-pa-havvind/id2912297/>

²¹ <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/>

6.4 Et hypotetisk marked avgrenset til Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5)

6.4.1 Innledning

Nedenfor redegjøres det for ulike tenkelige mål for partenes markedsandeler i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5). Først gis det opplysninger om faktisk produksjon, dernest en oversikt over normalårsproduksjon og installert effekt.²²

6.4.2 Faktisk produksjon

Faktisk produksjon i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) - GWh									
År	Total produksjon	Å Energi		Saudefaldene		Trælandsfoss		Å Energi og Målselskapene	
		Produksjon	Andel	Produksjon	Andel	Produksjon	Andel	Produksjon	Andel
2023	103075								
2024	110847								

6.4.3 Normalårsproduksjon og installert effekt²³

Normalårsproduksjon og installert effekt Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) - partene				
Aktor	Normalårs-produksjon		Maksimal ytelse	
	GWh	Andel	MWh	Andel
Å Energi	10 322,4	10,3 %	2 372,5	9,1 %
Trælandsfos	63,2	0,1 %	20,0	0,1 %
Saudefaldene	1 859,0	1,8 %	366,7	1,4 %
Å Energi + Målselskapene	12 244,6	12,2 %	2 759,2	10,5 %
Totalt for NO1, NO2 og NO5	100 696,0	100,0 %	26 190,0	100,0 %

Normalårsproduksjon og installert effekt Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) - konkurrenter				
Aktor	Normalårs-produksjon		Maksimal ytelse	
	GWh	Andel	MWh	Andel
Statkraft (inkl. Skagerak)	26 986,5	26,8 %	7 064,9	27,0 %
Hafslund	15 937,5	15,8 %	4 149,0	15,8 %
Norsk Hydro	8 419,6	8,4 %	1 930,9	7,4 %
Eviny	7 237,0	7,2 %	1 794,9	6,9 %
Lyse Produksjon AS (inkl. Jørpeland)	7 199,5	7,1 %	1 741,2	6,6 %
Totalt for NO1, NO2 og NO5	100 696,0	100,0 %	26 190,0	100,0 %

²² Det som er oppgitt som produksjon for Trælandsfoss omfatter erstatningskraft med 35 GWh per år. Trælandsfos får levert 35 GWh årlig i erstatningskraft fra Sira-Kvina Kraftselskap DA, jf. punkt 4.4 ovenfor.

²³ <https://www.nve.no/energi/energisystem/vannkraft/vannkraftdatabase/>

6.4.4 HHI-tall

I tabellene nedenfor vises ulike HHI-beregninger. Den første tabellen gjelder installert effekt, den andre gjelder normalårsproduksjon.

Installert effekt / Maks. ytelse MW			
Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5)	HHI	Insentivjustert HHI	HHI Eierskapsjustert markedsandel
Dagens situasjon	1 221	1 406	1 539
Å Energi erverver Orkla Energi og Trøelandsfos	1 244	1 438	1 574
Endring	23	32	34

Midlere produksjon / normalårsproduksjon GWh			
Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5)	HHI	Insentivjustert HHI	HHI Eierskapsjustert markedsandel
Dagens situasjon	1 266	1 462	1 599
Å Energi erverver Orkla Energi og Trøelandsfos	1 298	1 506	1 645
Endring	33	44	46

I tabellene ovenfor er det gjort tre ulike HHI-beregninger. I tillegg til den første kolonnen, HHI²⁴, er det gjort to alternative beregninger på "Insentivjustert HHI" og "HHI Eierskapsjustert markedsandel". De

²⁴ Se Kommisjonens retningslinjer: *Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings (2004/C 31/03)*. Kommisjonens retningslinjer anvender kun HHI, og operer ikke med Insentivjustert HHI eller HHI Eierskapsjustert, slik som medtatt i tabellene.

to sistnevnte beregningene er ment å inkludere justeringer for minoritetseierskap i HHI-beregningen.²⁵
26

I alle variantene av HHI-beregninger i tabellene ovenfor, er HHI etter Transaksjonen under 2000, og endringene er lave. HHI-beregningene gir verdier som tilsier at Transaksjonen ikke gir grunn til konkurransemessige bekymringer.

6.4.5 Ingen begrensning av effektiv konkurranse

Dersom det vurderes et hypotetisk marked avgrenset til produksjon og engrossalg av kraft i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5), tilsier ikke partenes markedsandeler at Transaksjonen vil hindre effektiv konkurranse.

6.5 Et hypotetisk marked avgrenset til NO2

6.5.1 Innledning

Nedenfor redegjøres det for ulike tenkelige mål for partenes markedsandeler i et hypotetisk marked avgrenset til prisområde NO2. Først gis det opplysninger om faktisk produksjon, dernest en oversikt over normalårsproduksjon og installert effekt.²⁷

6.5.2 Faktisk produksjon

Faktisk produksjon i NO2 - GWh									
År	Total produksjon	Å Energi		Saudefaldene		Trælandsfos		Å Energi og Målselskapene	
		Produksjon	Andel	Produksjon	Andel	Produksjon	Andel	Produksjon	Andel
2023	50285								
2024	55402								

6.5.3 Normalårsproduksjon og installert effekt²⁸

Normalårsproduksjon og installert effekt NO2 - partene				
Aktør	Normalårsproduksjon		Maksimal ytelse	
	GWh	Andel	MWh	Andel
Å Energi	8 142,9	15,7 %	1 949,3	14,2 %
Trælandsfos	63,2	0,1 %	20,0	0,1 %
Saudefaldene	1 859,0	3,6 %	366,7	2,7 %
Å Energi + Målselskapene	10 065,1	19,4 %	2 336,0	17,0 %
Totalt for NO2	51 844,0	100,0 %	13 720,0	100,0 %

²⁵ Se en nærmere beskrivelse i Vedlegg 6 og datagrunnlag i Vedlegg 7.

²⁶ I første kolonne, "HHI", er all produksjon i Aktieselskabet Saudefaldene inkludert. I de to neste kolonnene "Incentivjustert HHI" og "HHI Eierskapsjustert markedsandel", er 85 % av produksjonen i Saudefaldene inkludert, tilsvarende Orkla Energi Sauda AS eierandel i Aktieselskabet Saudefaldene, som erverves av Å Energi i Transaksjonen.

²⁷ Det som er oppgitt som produksjon for Trælandsfos omfatter erstatningskraft med 35 GWh per år. Trælandsfos får levert 35 GWh årlig i erstatningskraft fra Sira-Kvina Kraftselskap DA, jf. punkt 4.4 ovenfor.

²⁸ <https://www.nve.no/energi/energisystem/vannkraft/vannkraftdatabase/>

Normalårsproduksjon og installert effekt NO2 - konkurrenter				
Aktør	Normalårs- produksjon		Maksimal ytelse	
	GWh	Andel	MWh	Andel
Statkraft (inkl. Skagerak)	18 125,4	35,0 %	4 711,0	34,3 %
Lyse Produksjon AS (inkl. Jørpeland)	7 199,5	13,9 %	1 741,2	12,7 %
Norsk Hydro	5 348,6	10,3 %	1 199,5	8,7 %
SKL Produksjon AS	1 931,8	3,7 %	574,3	4,2 %
Arendals Fossekompani ASA	501,2	1,0 %	77,6	0,6 %
Totalt for NO2	51 844,0	100,0 %	13 720,0	100 %

6.5.4 HHI-tall

I tabellene nedenfor vises ulike HHI-beregninger. Den første tabellen gjelder installert effekt, den andre gjelder normalårsproduksjon.

Installert effekt / Maks. ytelse MW			
NO2	HHI	Insentivjustert HHI	HHI Eierskapsjustert markedsandel
Dagens situasjon	1 644	1 831	1 923
Å Energi erverver Orkla Energi og Trælansfos	1 712	1 923	2 009
Endring	68	91	86

Midlere produksjon / normalårsproduksjon GWh			
NO2	HHI	Insentivjustert HHI	HHI Eierskapsjustert markedsandel
Dagens situasjon	1 798	2 004	2 095

Å Energi erverver Orkla Energi og Trøandsfos	1 895	2 132	2 213
Endring	97	129	118

På samme måte som for Sør-Norge i punkt 6.4.4, er det i tabellene ovenfor gjort tre ulike HHI-beregninger. I tillegg til den første kolonnen, HHI²⁹, er det gjort to alternative beregninger på "Incentivjustert HHI" og "HHI Eierskapsjustert markedsandel". De to sistnevnte beregningene er ment å inkludere justeringer for minoritetseierskap i HHI-beregningen.^{30 31}

Ordinær HHI-beregning gir en HHI under 2000 etter Transaksjonen for installert effekt og for normalårsproduksjon, og en moderat HHI-endring på henholdsvis 68 og 97.

Tre av de alternative HHI-beregningene gir en HHI som overstiger 2000 etter Transaksjonen, men i alle beregninger er endringen lavere enn 150.

Samtlige seks HHI-beregninger gir verdier som tilsier at Transaksjonen ikke gir grunn til konkurransemessige bekymringer, innenfor den snevrest mulige avgrensningen av markedet til NO2.

6.5.5 Ingen begrensning av effektiv konkurranse

Heller ikke dersom det vurderes et hypotetisk marked avgrenset til produksjon og engrossalg av kraft i prisområdet NO2, tilsier partenes markedsandeler at Transaksjonen vil hindre effektiv konkurranse.

6.6 Statkraft

Statkraft har en ikke-kontrollerende eierpost på 32,6 % i Å Energi. Statkraft er representert med to av tolv medlemmer i konsernstyret. Å Energi opptre som en uavhengig aktør i engrosmarkedet for kraft. Det følger av styreinstruksen i Å Energi at "*Styremedlemmene skal behandle all informasjon om selskapets posisjoner og handelsstrategier i det fysiske og finansielle kraftmarkedet, og andre finansielle markeder, som innsideinformasjon. Slik informasjon skal ikke deles, heller ikke med arbeidsgiver eller andre organisasjoner/grupper styremedlemmene eventuelt måtte ha tillitsverv eller annen tilknytning til*".

Produksjonen fra Saudefaldene og Trøandsfoss utgjør som beskrevet ovenfor mindre enn 1 % av produksjonen i Norge og Norden, ca. 1,9 % av produksjonen i Sør-Norge, og ca. 3,7 % av produksjonen i NO2.

I lys av den ubetydelige endringen i Å Energis disponible produksjon i NO2, kan ikke Statkrafts minoritetsandel i Å Energi – som altså ikke medfører noen form for kontroll over Å Energis disponering av denne produksjonen – medføre noen konkurransemessig bekymring, uansett markedsavgrensning.

²⁹ Se Kommisjonens retningslinjer: Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings (2004/C 31/03). Kommisjonens retningslinjer anvender kun HHI, og operer ikke med Incentivjustert HHI eller HHI Eierskapsjustert, slik som medtatt i tabellene.

³⁰ Se en nærmere beskrivelse i Vedlegg 6 og datagrunnlag i Vedlegg 7.

³¹ I første kolonne, "HHI", er all produksjon i Aktieselskabet Saudefaldene inkludert. I de to neste kolonnene "Incentivjustert HHI" og "HHI Eierskapsjustert markedsandel", er 85 % av produksjonen i Saudefaldene inkludert, tilsvarende Orkla Energi Sauda AS eierandel i Aktieselskabet Saudefaldene, som erverves av Å Energi i Transaksjonen.

Videre er som nevnt Statkraft per i dag eier av de utleide kraftanleggene i Saudefaldene og vil etter leieavtalens utløp overta samtlige sju kraftanlegg i Saudefaldene. Statkraft vil altså oppnå 100 % kontroll og eierskap fra 31. desember 2030, og Å Energis kontroll over produksjonen i kraftanleggene i Saudefaldene etter Transaksjonen er derfor tidsbegrenset.

Den tidsbegrensede rettigheten Å Energi vil oppnå i Saudefaldene som følge av Transaksjonen, og Statkrafts ikke-kontrollerende minoritetseierandel i Å Energi, gir derfor ikke grunn til å anta at Transaksjonen vil hindre effektiv konkurranse. Dette gjelder både dersom det avgrenset et eget marked for NO2, eller Sør-Norge eller Norden.

7. VIKTIGSTE KONKURRENTER, KUNDER OG LEVERANDØRER INNENFOR PRODUKSJON OG ENGROSSALG AV ELEKTRISK KRAFT

7.1 Viktigste konkurrenter

	Topp 5 konkurrenter i Norden	Topp fem konkurrenter i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5)	Topp fem konkurrenter i NO2
1	Statkraft (inkl. Skagerak)	Statkraft (inkl. Skagerak)	Statkraft (inkl. Skagerak)
2	Vattenfall	Hafslund	Lyse Produksjon AS (inkl. Jørpeland)
3	Fortum	Norsk Hydro	Norsk Hydro
4	Ørsted	Eviny	SKL Produksjon AS
5	Uniper	Lyse Produksjon AS (inkl. Jørpeland)	Arendals Fossekompani AS

7.2 Viktigste kunder

7.2.1 Å Energi AS

Fem viktigste kunder	Kontaktperson	E-post
1		
2		
3		
4		
5		

7.2.2 Målselskapene

Orkla Energi AS

Fem viktigste kunder	Kontaktperson	E-post
1		

2	
3	
4	
5	

Trølandsfos Holding AS

	Fem viktigste kunder	Kontaktperson	E-post
1			
2			
3			
4			
5			

7.3 Viktigste leverandører

7.3.1 Å Energi AS

	Fem viktigste leverandører	Kontaktperson	E-post
1			
2			
3			
4			
5			

7.3.2 Målselskapene

Orkla Energi AS

	Fem viktigste leverandører	Kontaktperson	E-post
--	----------------------------	---------------	--------

1	
2	
3	
4	
5	

Trælandsfos

Fem viktigste leverandører	Kontaktperson	E-post
1		
2		
3		
4		
5		

8. ANDRE MARKEDER**8.1 Nettvirksomhet – regulert naturlig monopol uten horisontale overlapp**

Det norske nettet for distribusjon av strøm omfatter tre nettnivåer: transmisjonsnettet/sentralnettet som drives av Statnett, regionalnettet som drives av ulike regionale nettselskaper og distribusjonsnettet som drives av ulike lokale nettselskaper.

Transmisjonsnettet binder sammen produksjon og forbruk i ulike landsdeler, mens distribusjonsnettet leverer strøm til sluttbrukerne. Regionalnettet er bindeleddet mellom transmisjonsnettet og distribusjonsnettet. Videre er det et mindre antall store industrikunder som er direkte tilkoblet transmisjonsnettet og regionalnettet.

Å Energi driver distribusjon av strøm gjennom regional- og distribusjonsnett. Å Energi driver nettvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Glitre Nett AS som har ansvar for utbygging, drift og vedlikehold av regional- og distribusjonsnettet i Agder, Buskerud og på Hadeland. Videre driver Å Energi nettvirksomhet gjennom Norgesnett. Norgesnett eier og drifter distribusjonsnett i kommunene Askøy, Hvaler, Nesodden, Enebakk, Ski, Røyken i Asker kommune og Fredrikstad ekskl. Onsøy. tillegg har Norgesnett et lite regionalnett i Askøy kommune og regionalnettskomponenter i kommunene Fredrikstad og Hvaler.

Aktieselskabet Saudefaldene driver regionalnett i Sauda (Rogaland), og har eierskap til nett som transporterer produksjon fra kraftverkene og ut til sentralnettet. Aktieselskabet Saudefaldene har også enkelte andre nettkunder, blant annet industrikundene [REDACTED].

Nettvirksomhet, herunder inntektsrammene, er regulert av offentlige myndigheter. Strøm overføres via de enkelte strømmettene som hver for seg utgjør naturlige monopol, uten geografisk overlapp. Det er derfor ikke et horisontalt overlapp mellom partene innenfor nettvirksomhet.

8.2 Operatørtjenester

Operatørtjenester består hovedsakelig i å levere driftstjenester til kraftverk. I tillegg til å drive operatørtjenester ved Å Energis heleide og deleide kraftverk, leverer Å Energi operatørtjenester til et fåtall kraftverk hvor Å Energi ikke er medeier. Dette gjelder [REDACTED].

[REDACTED]. Dette utgjør en svært liten andel av Å Energis virksomhet, og inntekter fra leveranser av driftstjenester til kundene som nevnt ovenfor utgjorde ca. [REDACTED] MNOK i 2024.

Aktieselskabet Saudefaldene har en avtale om å levere operatørtjenester til [REDACTED].

[REDACTED]. Inntekter fra leveranser av operatørtjenester utgjør en svært liten del av Aktieselskabet Saudefaldenes virksomhet, og utgjorde ca. [REDACTED] MNOK i 2024.

Operatørtjenester utgjør en marginal del av virksomheten til partene og det er ikke klart at dette skal anses som et eget marked separat fra kraftproduksjonen.

Partene kjenner ikke til hva totalomsetning for operatørtjenester utgjør dersom det anses som et eget marked, men anslår at partene samlet har en svært liten markedsandel og at dette uansett ikke utgjør et berørt marked etter konkurranseloven § 18 a første ledd bokstav e.

Når det gjelder viktigste konkurrenter antar melder at de største kraftprodusentene også vil være de største aktørene innenfor leveranser av driftstjenester til tredjeparter, og det vises til listen over viktigste konkurrenter i punkt 7.1. Når det gjelder partenes viktigste leverandører vises det til punkt 7.3.

8.3 Vertikale relasjoner

Både operatørtjenester og nettvirksomhet har en vertikal relasjon til kraftproduksjon. Nettvirksomhet er som beskrevet et naturlig monopol og reiser i denne Transaksjonen ikke grunn til konkurransemessig bekymring. Operatørtjenester til tredjeparter er en helt marginal virksomhet for partene og reiser heller ingen konkurransemessige bekymringer i denne Transaksjonen.

9. EFFEKTIVITETSGEVINSTER

Foretakssammenslutningen vil medføre effektivitetsgevinster gjennom stordriftsfordeler og andre synergivirkninger. I lys av at foretakssammenslutningen ikke vil ha noen negative konkurransemessige virkninger, anser imidlertid Partene at det ikke er nødvendig å gå nærmere inn på dette.

10. ÅRSBERETNINGER OG ÅRSREGNSKAP

Årsberetning og årsregnskap for Å Energi AS, Å Energi Vannkraft AS, Orkla Energi AS, Orkla Energi Sauda AS, Trælandsfos Holding AS, Trælandsfos AS og Aktieselskabet Saudefaldene vedlegges meldingen, se punkt 13.

11. ANDRE OPPLYSNINGER

Transaksjonen er ikke meldepliktig til konkurransemyndigheter i andre jurisdiksjoner enn Norge.

Utover meldingen til Konkurransetilsynet må Transaksjonen godkjennes av Energidepartementet og Norges Vassdrags- og energidirektorat.

Både Å Energi og Aktieselskabet Saudefaldene er medlem av bransjeorganisasjonen Fornybar Norge.

12. OFFENTLIGHET

Enkelte opplysninger i denne meldingen, samt Vedlegg 2 og 7, inneholder etter Melders syn forretningshemmeligheter som skal unntas fra innsyn, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2, jf. offentleglova § 13 første ledd. Det vises til nærmere beskrivelse gitt i Vedlegg 16, og til forslag til offentlig versjon i Vedlegg 15.

13. VEDLEGG

1. Energiminister Terje Aaslands svar til Stortinget av 26. juni 2024
2. Aksjekjøpsavtale (unntatt offentlighet)
3. Konsernstruktur Å Energi
4. Oversikt over Å Energis direkte eide kraftverk
5. Oversikt over Å Energis indirekte eierskap i kraftverk
6. Forklaring datagrunnlag
7. Data HHI og markedsandeler (unntatt offentlighet)
8. Årsberetning og Årsregnskap for Å Energi AS
9. Årsberetning og Årsregnskap for Å Energi Vannkraft AS
10. Årsberetning og Årsregnskap for Orkla Energi AS
11. Årsberetning og Årsregnskap for Orkla Energi Sauda AS
12. Årsberetning og Årsregnskap for Trælandsfos Holding AS
13. Årsberetning og Årsregnskap for Trælandsfos AS
14. Årsberetning og Årsregnskap for Aktieselskabet Saudefaldene
15. Forslag til offentlig versjon av meldingen
16. Begrunnelse for opplysninger unntatt i forslag til offentlig versjon av meldingen

14. UNDERSKRIFT

Oslo, 13. februar 2025

Advokatfirmaet Haavind AS

Gaute Bergstrøm